

Opasraportti

HuTK - Viestintä (2017 - 2018)

Viestintä

Osoite: Viestinnän oppiaine, PL 1000, 90014 Oulun yliopisto

Puhelin: opintoneuvoja 029 448 3352 (informaatiotutkimuksen ja viestinnän professori Erkki Karvonen)

Sähköposti: etunimi.sukunimi@oulu.fi

WWW-sivut: <http://www.oulu.fi/viestinnantutkimus/>

Opinto-oikeus

Humanistisen tiedekunnan opiskelijat voivat hakea viestinnän sivuaineen opinto-oikeutta. Seuraavan kerran opiskelijoita otetaan syksyllä 2017. Tarkemmat hakutiedot ilmoitetaan oppiaineen verkkosivulla. Tiedeviestinnän maisteriohjelman opiskelijoille viestinnän opinnot ovat pakollisia lukuun ottamatta kurssia PR-viestintä (695105P).

Opintoneuvonta

Opintoneuvontaa antaa informaatiotutkimuksen ja viestinnän professori Erkki Karvonen (sähköposti: etunimi.sukunimi@oulu.fi).

Katsaus oppiaineeseen

Viestintä on keskeinen ulottuvuus kaikessa inhimillisessä vuorovaikutuksessa, yhteistyössä ja maailman merkityksellistämässä. Viestintä on arkipäiväinen jokaisen kansalaisen taito. Silti jokainen myös pystyy parantamaan viestintätaitojaan harjoittelemalla ja tiedostamalla viestintään liittyviä periaatteita.

Viestinnän tutkimus on yleishyödyllinen oppiaine, joka on tarpeellinen kaikilla aloilla ja useimmissa työtehtävissä. Alan opinnoista on ammatillista hyötyä paitsi viestinnän ammattiteissa, myös asiakaspalvelun sekä asiantuntija- ja johtotason tehtävissä.

Nyky-yhteiskunnan verkostomainen organisoituminen perustuu paljolti viestinnälliseen vuorovaikutukseen, ja esimerkiksi johtaminen on olennaisesti viestintää. Usein tarvitaan oman asian ja idean markkinoinnin taitoja niin organisaation sisällä kuin ulkopuolellakin. Nyky-yhteiskunnassa yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja vuorovaikutus on tehokasta laajassa mitassa vain mediajulkisuuden kautta. Tehokas yhteiskunnallinen viestintä ja medianäkyvyys käyvät mahdollisiksi, kun ymmärretään erilaisten medioiden luonne, viestintäteknologioiden ominaispiirteet ja nykyaikaisen journalistisen uutistoiminnan periaatteet. Toisaalta kansalaisen ja kuluttajan on hyvä hallita medialukutaito, jotta hän pystyisi kriittisesti arvioimaan ja tulkitsemaan mediasta tulvivia kuvia ja sanoja, jotka pyrkivät edistämään jonkin ryhmän ajamia asioita ja korostavat joitakin puolia asiassa samalla, kun häivyttävät toisia puolia näkymättömiin. Kansalaistaitoon kuuluu huomata, kuinka erilaiset vaikuttamispyrkimykset, intressit ja näkökulmaisuuks vaikuttavat erilaisissa esityksissä, kuten mainoksissa.

Sijoittuminen työelämään

Opiskelijat saavat teoreettiset perustiedot, joista on hyötyä toimittajan, tiedottajan ja markkinoijan työssä sekä toisaalta erilaisissa johtotason, asiakaspalvelun ja asiantuntijatasen tehtävissä.

Oppiainekohtaisia käytännön ohjeita

Viestinnästä on mahdollista suorittaa perusopinnot (25 op). Opintojen perustan muodostavat tiedeviestinnän maisteriohjelmassa (TIEMA) järjestettävät viestinnän teoriapainotteiset opintojaksot. Opinnot seuraavat luentojen osalta TIEMAn opetussuunnitelmaa niin, että perusopinnot voi suorittaa kahden vuoden aikana. Viestinnän opinnot koostuvat kuudesta 5 opintopisteen jaksosta, joista opiskelija valitsee viisi. Näitä opintojaksoja ovat Johdatus viestintään, PR-viestintä, Mitä on tiedeviestintä, Mediakulttuurin muutos, Joukkoviestinnän etiikka ja viestinnän lainsäädäntö sekä Viestinnän tutkimus.

Oppiaineen osaamistavoitteet

Viestinnän perusopinnot suoritettuaan opiskelijalla on käsitteelliset ja teoriaperusteiset valmiudet viestinnän ilmiöiden ymmärtämiseen. Opiskelija tietää, että viestintä on viestien lähettämistä ja niiden tulkintaa sekä osaa selittää, mitä tieto ja informaatio ovat, ja mihin tiedon taloudellinen arvo perustuu. Opiskelija tuntee semioottista merkityksen tuottamisen tutkimusta sekä retorista ihmisiin vaikuttamisen tutkimusta. Hän tuntee myös hermeneuttista, kognitiivista ja tulkintakehysten tutkimukseen perustuvaa viestien tulkinnan teoriaa. Opiskelija osaa selittää viestinnän ilmiöitä useasta tutkimuksellisesta näkökulmasta. Hän tuntee viestintävälineiden, medioiden, historiaa ja viestintäkulttuurin kehityksen pääpiirteet. Opiskelija tuntee myös viestinnän tutkimusperinteitä ja oppihistoriaa.

Opiskelija on perehtynyt organisaatioviestinnän, suhdetoiminnan, imagon, brändin, maineenhallinnan ja kriisiviestinnän perusteisiin paitsi teorian avulla, myös käytännön elämän esimerkkien kautta. Opiskelija tuntee yleistajuisen tiedeviestinnän perustavan problematiikan. Hän on perehtynyt tieteen sisäiseen ja ulkoiseen julkisuuteen, tieteen popularisointiin, tiedottamiseen ja median tapoihin esittää tiede.

Opiskelija osaa selittää, mitä media ja mediakulttuuri ovat yhteiskunnallisena, taloudellisena ja teknologisena ilmiönä. Hän tuntee median ja journalismin historialliset muutokset ja nykyiset trendit. Opiskelija tuntee myös viihteen teoriaa, julkisen keskustelun ja demokratian, sananvapauden ja viestinnän sosiaalisen vastuun problematiikkaa sekä median vallan kysymyksiä.

Opiskelija on perehtynyt oikeudenmukaisen ja eettisesti tasokkaan viestinnän periaatteisiin ja pelisääntöihin. Hän tuntee journalismin, PR-viestinnän ja mainostamisen ammattieettiset ohjeet ja tunnistaa mahdolliset normien rikkomukset. Opiskelija tuntee myös viestintää ohjaavaa lainsäädäntöä, kuten oikeuden yksityisyyteen ja liikesalaisuuteen, mutta toisaalta sananvapauden ja viranomaistoiminnan sekä tieteen julkisuusperiaatteen. Hän on perillä tekijänoikeuksiin liittyvästä lainsäädännöstä ja tähän liittyvästä problematiikasta digitaalisen kopioinnin maailmassa.

Opintojaksot

695100P Johdatus viestintään, 5 op

695105P PR-viestintä, 5 op

694597S Mitä on tiedeviestintä, 5 op

694531S Mediakulttuurin muutos, 5 op

694532S Joukkoviestinnän etiikka ja viestinnän lainsäädäntö, 5 op

Tutkintorakenteisiin kuulumattomat opintokokonaisuudet ja -jaksot

695100P: Johdatus viestintään, 5 op
 694532S: Joukkoviestinnän etiikka ja viestinnän lainsäädäntö, 5 op
 694531S: Mediakulttuurin muutos, 5 op
 694597S: Mitä on tiedeviestintä, 5 op
 695105P: PR-viestintä, 5 op
 694533S: Viestinnän tutkimus, 5 op

Opintojaksoiden kuvaukset

Tutkintorakenteisiin kuulumattomien opintokokonaisuuksien ja -jaksojen kuvaukset

695100P: Johdatus viestintään, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Erkki Karvonen

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay695100P Johdatus viestintään (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op / 135 tuntia opiskelijan työtä

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi, 1. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa selittää viestintää useasta näkökulmasta. Hän osaa tulkita viestintää informaation siirron, yhteisyyden luomisen ja merkityksen tuottamisen näkökulmista. Opiskelija osaa selittää viestinnällä ihmisiin vaikuttamisen ja viestien vastaanoton perusasiat. Hän osaa kertoa pääpiirteittäin median historiallisen kehityksen sekä viestinnän tutkimuksen vaiheita ja suuntauksia. Opiskelija kykenee analysoimaan, tunnistamaan ja arvioimaan esim. mainoksissa ja journalistisissa esityksissä käytettyjä viestinnän menetelmiä. Opiskelija kykenee soveltamaan viestinnän tutkimuksen oppeja uusiin viestinnällisiin tilanteisiin ja hänellä on valmius suunnitella omaa viestintää opittujen periaatteiden pohjalta.

Sisältö:

Viestinnän peruskäsitteet ja -teoriat

Järjestämistapa:

Lähiopetus, itsenäinen työskentely

Toteutustavat:

Luento-opetus 18 h / itsenäinen opiskelu 117 h

Kohderyhmä:

TIEMAn, viestinnän sivuaineen ja informaatiotutkimuksen opiskelijat

Esitietovaatimukset:

-

Oppimateriaali:

Kunelius, Risto: Viestinnän vallassa (2003 tai uudempi) sekä verkko-oppimateriaali: Karvonen, Erkki: Johdatus viestintätieteisiin (<https://viestintatieteet-wiki.wikispaces.com/Johdatus+viestint%C3%A4tieteisiin>)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu

Arviointiasteikko:

Opintojaksolla käytetään numeerista arviointiasteikkoa 1-5. Numeerisessa asteikossa nolla merkitsee hylättyä suoritusta.

Vastuuhenkilö:

Professori Erkki Karvonen

Työelämäyhteistyö:

Ei

694532S: Joukkoviestinnän etiikka ja viestinnän lainsäädäntö, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2007 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay694532S Joukkoviestinnän etiikka ja viestinnän lainsäädäntö (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op / 135 tuntia opiskelijan työtä

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2 vuosi, 2. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa arvioida journalistien toimintaa journalismin eettisten ohjeiden ja keskeisen viestintää koskevan lainsäädännön pohjalta. Opiskelija osaa erottaa toisistaan journalismin juridiset, eettiset ja moraaliset kysymykset. Opiskelija osaa selittää tekijänoikeuksiin liittyvän lainsäädännön erityisesti teksti- ja kuvamateriaalin julkaisemisen suhteen ja osaa soveltaa sitä toimittajan työhön liittyvissä julkaisupäätöksissä.

Sisältö:

Viestinnän sisäinen normisto ja sääntely (Julkisen sanan neuvosto, Lehtimiehen ohjeet ja Yleisradion ohjelmatoiminnan säännöstö) sekä viestinnän lait ja säännöt. Erityisesti kiinnitetään huomiota tekijänoikeuksiin.

Järjestämistapa:

Lähiopetus, itsenäinen työskentely

Toteutustavat:

Luento-opetus 30 h / itsenäinen opiskelu 105 h

Kohderyhmä:

TIEMAn, viestinnän sivuaineen ja informaatiotutkimuksen opiskelijat

Esitietovaatimukset:

-

Yhteydet muihin opintoihin:

-

Oppimateriaali:

Luennoilla mainittava oheismateriaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Ryhmätyö sekä luento- ja kirjallisuuskuulustelu

Arviointiasteikko:

Opintojaksolla käytetään numeerista arviointiasteikkoa 1-5. Numeerisessa asteikossa nolla merkitsee hylättyä suoritusta.

Vastuuhenkilö:

Professori Erkki Karvonen

Työelämäyhteistyö:

Ei

Lisätiedot:

-

694531S: Mediakulttuurin muutos, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2007 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Erkki Karvonen

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay694531S Mediakulttuurin muutos (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op / 135 tuntia opiskelijan työtä

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2. vuosi, 1. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa selittää, mitä media ja mediakulttuuri ovat yhteiskunnallisina, taloudellisina ja teknologisina ilmiöinä. Hän osaa selittää median ja journalismin historialliset muutokset ja nykyiset trendit. Opiskelija osaa tulkita viestinnällisiä tapauksia myös viihteen teorian, julkisuusteorian, sananvapauden ja viestinnän sosiaalisen vastuun problematiikan sekä median vallankäytön näkökulmista.

Sisältö:

Mediakulttuurin kehitys

Järjestämistapa:

Lähiopetus, itsenäinen työskentely

Toteutustavat:

Luento-opetus 18 h / itsenäinen opiskelu 117 h

Kohderyhmä:

TIEMAn, viestinnän sivuaineen ja informaatiotutkimuksen opiskelijat

Oppimateriaali:

Väliverronen, E. (toim.) 2009: *Journalismi murroksessa* TAI

Kortti, J. 2016: *Mediahistoria. Viestinnän merkityksiä ja muodonmuutoksia puheesta bitteihin* TAI

Gripsrud, J. 2001: *Understanding Media Culture* (tai ruotsiksi *Mediakultur - mediasamhälle* 1999)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu

Arviointiasteikko:

Opintojaksolla käytetään numeerista arviointiasteikkoa 1-5. Numeerisessa asteikossa nolla merkitsee hylättyä suoritusta.

Vastuuhenkilö:

Professori Erkki Karvonen

Työelämäyhteistyö:

Ei

694597S: Mitä on tiedeviestintä, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2007 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Erkki Karvonen

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay694597S Mitä on tiedeviestintä (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op / 135 tuntia opiskelijan työtä

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. vuosi, 2. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa selittää yleistajuisen tiedeviestinnän perustavan problematiikan. Hän osaa selittää, kuinka tieteen sisäinen ja ulkoinen julkisuus toimii, kuinka tiedettä popularisoidaan, kuinka tieteestä tiedotetaan ja kuinka tiede esitetään mediassa. Opiskelija tunnistaa tieteen ja journalismin erilaiset kulttuurit. Hän tuntee periaatteet, jolla medialle ja yleisölle suunnattu lehdistötiedote kirjoitetaan.

Sisältö:

Tiedeviestinnän perusteet

Järjestämistapa:

Lähiopetus, itsenäinen työskentely

Toteutustavat:

Luento-opetus 18 h / itsenäinen opiskelu 117 h

Kohderyhmä:

TIEMAn, viestinnän sivuaineen ja informaatiotutkimuksen opiskelijat

Oppimateriaali:

Julkaise tai tuhoutu! : johdatus tieteelliseen viestintään / Erkki Karvonen, Terttu Kortelainen & Jarmo Saarti.

Julkaistu:Tampere : Vastapaino, 2014

Tieteen yleistajuistaminen / toimittaneet Urpu Strellman & Johanna Vaattovaara. Helsinki : Gaudeamus, cop. 2013.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luento- ja kirjallisuuskuulustelu

Arviointiasteikko:

Opintojaksolla käytetään numeerista arviointiasteikkoa 1-5. Numeerisessa asteikossa nolla merkitsee hylättyä suoritusta.

Vastuuhenkilö:

Professori Erkki Karvonen

Työelämäyhteistyö:

Ei

695105P: PR-viestintä, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2005 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Humanistinen tiedekunta

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Erkki Karvonen

Opintokohteen kielet: suomi

Leikkaavuudet:

ay695105P PR-viestintä (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op / 135 tuntia opiskelijan työtä

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

2. vuosi, 3. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kertoa organisaatioviestinnän ja suhdetoiminnan käytäntöjen ja teorian kehitysvaiheet. Opiskelija osaa tulkita imagon kysymyksiä monista näkökulmista. Hän osaa selittää yritysmaineen vaalimisen ja yhteiskuntavastuun periaatteet. Hän osaa selittää brändien rakentamisen prosessit ja elämystalouden perusteet. Opiskelija osaa selittää, miten organisaatioiden viestintää pitää hoitaa kriisitilanteissa. Opiskelija osaa soveltaa viestinnän teorioita yksittäisiin tapauksiin.

Sisältö:

Organisaation ulkoinen viestintä

Järjestämistapa:

Lähiopetus, itsenäinen työskentely

Toteutustavat:

Luento-opetus 18 h / itsenäinen opiskelu 117 h

Kohderyhmä:

TIEMAn, viestinnän sivuaineen ja informaatiotutkimuksen opiskelijat

Esitietovaatimukset:

-

Oppimateriaali:

Cornelissen, Joep: Corporate communication: a guide to theory and practice, 3rd ed. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, 2011.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luento- ja kirjallisuuskäytöstelö

Arviointiasteikko:

Opintojaksolla käytetään numeerista arviointiasteikkoa 1-5. Numeerisessa asteikossa nolla merkitsee hylättyä suoritusta.

Vastuuhenkilö:

Professori Erkki Karvonen

Työelämäyhteistyö:

Ei

694533S: Viestinnän tutkimus, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2007 -**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Humanistinen tiedekunta**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opettajat:** Erkki Karvonen**Opintokohteen kielet:** suomi**Leikkaavuudet:**

ay694533S Viestinnän tutkimus (AVOIN YO) 5.0 op

Laajuus:

5 op / 135 tuntia opiskelijan työtä

Opetuskieli:

suomi

Ajoitus:

1. tai 2. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa selittää viestinnän tutkimuksen historiallista kehittymistä sekä analysoida ja vertailla eri tutkimussuuntausten lähestymistapoja ja lähtökohtia.

Sisältö:

Viestinnän tutkimuksen eri suuntauksia ja oppihistoriaa

Järjestämistapa:

Itseopiskelu

Toteutustavat:

Itsenäinen opiskelu 135 h

Kohderyhmä:

TIEMAn, viestinnän sivuaineen ja informaatiotutkimuksen opiskelijat

Oppimateriaali:

Pietilä, Veikko: Joukkoviestintätutkimuksen valtateillä. Tutkimusalan kehitystä jäljittämässä. Tampere: Vastapaino, 1997 (tai uudempi)

JA

Tuomo Mörä, Inka Salovaara-Moring & Sanna Valtonen (toim.). Mediatutkimuksen vaeltava teoria. Helsinki: Gaudeamus, 2004.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallisuuskuulustelu

Arviointiasteikko:

Opintojaksolla käytetään numeerista arviointiasteikkoa 1-5. Numeerisessa asteikossa nolla merkitsee hylättyä suoritusta.

Vastuuhenkilö:

Professori Erkki Karvonen

Työelämäyhteistyö:

Ei